

Cornel Dumitruș

„Am luat scrisul, tovarășii!”

Așa irumpea în scenă, la Galați, în 1961, un actor cu înfățișare adolescentină, cu temperament clocotorit, cu glas puternic, cam dezordonat, cam stingaci, dar cuceritor în sinceritatea lui avântată. Era primul lui rol,

muncitorul Dinu care „dăda facultate” din piesa *Mi se pare romantic*. Mai jucase, la absolvire, pe îndărătnicul Ștefan Mareș din *Secunda 58*. Părea predestinat rolurilor acestora, îngrate în alcătuirea lor, de tineri încăpăținați, orgolioși, puși pe hartă, potrivit mai vîrstnicilor, oricum și oricînd incomozi, dar buni în adineul lor și iubitori de dreptate și adevăr.

Predestinarea izvora, de fapt, din suma de date cu care pășise în teatru Cornel Dumitruș. Nici azi, după atîtea stagioni, nu s-a prea schimbat: același mers săltat, aceleași gesturi rupte de explozii juvenile, aceiași ochi întrebători, iscoditori, fără astîmpăr. Doar glasul îi e parcă mai adînc, mai domol, mai bărbătesc, cu inflexiuni grave, semn al stabilizării lui pe o mazăre mai adîncă. Personajele lui Dumitruș sînt încă, mai toate, din aceeași familie: Petru în *Absența* de Iosif Naghiu, Bubi în *Casa care a fugit pe ușă* de Petru Vintilă, în sfîrșit, Ion în *Acești îngeri triști* de D. R. Popescu, din același unghi dar într-o altă perspectivă, Vasile în *Simbătă la Veritas* de M. R. Iacoban din cu totul altă perspectivă, Dragomir în *Năpasta* sînt rolurile care i-au jalonat cariera și i-au cristalizat personalitatea. Nu pot ști exact cît a dăruit personajelor sale și cît a imprumutat de la ele. Dintre toate, mai aproape i-a fost Ion, tînrul nedreptățit și doritor de adevăr din piesa lui D. R. Popescu. Interpretîndu-l, Dumitruș ardea la incandescență, abtremurat de biografia eroului, eroindu-și drum către dreptate cu neliniștea febrilă a celui fără răgaz. Are, în jocul lui un fel răs-picat, deschis, fără echivoc, în care își înfățișează eroul. Nu pornește pe ocolite, nu șovăie, pîrînd a crede că singurul drum către erou e drumul primelor impresii. Abia după aceea începe să răstoarne aparențele, să le înlătore, să le contrazică, aducînd la suprafață părți din zonele ascunse, adînci, de altă semnificație, mai substanțială, mai revelatoare. Și abia după aceea descoperim, prin el, interpretul, dincolo de jocul aparențelor, nu întotdeauna favorabile, miezul de autentică trăire, de limpede ideal al lui Ion, Vasile, Dinu, Petru, Bubi, tinerii pe care i-a însuflețit pe scenă cu inteligență, cu simțire cu înțelegere, cu participare, cu talent pur și simplu, Cornel Dumitruș.

V. M.